

zaaknummer 2011 T600

18 maart 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.F. Roth

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
juridisch adviseur: mr. A. van Voorthuizen, advocaat te Ede.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 17 april 2013.

Op 15 augustus 2013 is bij de griffie een verweerschrift op het klaagschrift ingekomen van mr. Van Voorthuizen, voornoemd.

Op 28 november 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager en aangeklaagde zijn afzonderlijk gehoord.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Roth voornoemd.

Aangeklaagde is verschenen. Hij werd bijgestaan door mr. Van Voorthuizen, die werd vergezeld door mevrouw. [naam], stagiaire. Vicaris [naam] is verschenen als vertrouwenspersoon van aangeklaagde.

De behandeling van de zaak is vervolgens aangehouden in afwachting van een verklaring van de psychiater en van de zuster van klager.

Op 20 januari 2014 is bij de griffie een brief van mr. Roth binnengekomen, met als bijlagen een medische verklaring van de huisarts van klager en een verklaring van de zuster van klager, mevrouw [naam].

Op 12 februari 2014 heeft mr. Van Voorthuizen namens aangeklaagde op beide verklaringen gereageerd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager stelt dat hij in de periode van 1961 tot 1966 zeer frequent en zeer regelmatig – van eens per week tot eens in de drie weken- seksueel is misbruikt door aangeklaagde, derhalve van het achtste tot het dertiende jaar van klager.

Klager voert daartoe aan dat hij in genoemde periode op [naam] [school] in [plaats] zat en dat aangeklaagde kapelaan was in de bijbehorende parochie. Aangeklaagde kwam regelmatig bij klager thuis. Gaandeweg begon aangeklaagde klager steeds meer te isoleren. Klager werd door aangeklaagde bij zich geroepen in een klein kamertje achter in de kerk, waarschijnlijk de sacristie. Het seksueel misbruik hield steeds in dat klager aangeklaagde oraal moest bevredigen. Het misbruik ging nog een half jaar door toen klager op de [middelbare school] zat. Pas toen kwam het moment waarop klager durfde te weigeren bij aangeklaagde te komen. Thuis is klager nooit door aangeklaagde misbruikt. Wel werd klager op schoot getrokken, waarbij dan werd geaaid en gestreeld door aangeklaagde.

2.2 Klager heeft het misbruik nooit tegen zijn ouders kunnen vertellen. Zijn moeder was een lieve, godsvruchtige vrouw die hij geen verdriet wilde doen en zijn vader was wegens verregaande psychische klachten niet aanspreekbaar.

Als gevolg van het seksueel misbruik heeft klager zijn gehele leven last van onrustgevoelens gehad. Na de [middelbare school] heeft klager de [opleiding] in [plaats] doorlopen. Hij heeft echter nooit iets met zijn opleiding gedaan, omdat hij zich realiseerde niet tussen mannen te kunnen werken. In militaire dienst is klager reeds na veertien dagen ontslagen op grond van psychische klachten (S5). Klager kon niet met autoriteit omgaan. [plaats] betekende steeds weer een herinnering aan het seksueel misbruik. Nadat klager was verhuisd naar [plaats] ging het iets beter, klager trouwde en kreeg twee zonen. Nadat de moeder van klager in 2004 overleed, scheen het klager toe dat er een slot van af ging. Psychische problemen waren het gevolg en klager is zelfs gedurende een week hiervoor opgenomen in een psychiatrische instelling. In de therapeutische sessies, die volgden in 2005, heeft klager ook het seksueel misbruik ter sprake gebracht. In mei 2005 is klager gescheiden van zijn vrouw na een relatie van 27 jaar, onder meer doordat de interesse in seks steeds minder was geworden. Klager heeft nooit meer dan drie dagen in de week kunnen werken. Steeds had hij tijd nodig om te herstellen. Sinds de echtscheiding is hij om financiële redenen gedwongen om vier dagen per week te werken.

2.3 Ter ondersteuning van zijn verhaal heeft klager diverse verklaringen overgelegd.

De zuster van klaagster heeft verklaard dat klager haar na zijn dertigste op de hoogte heeft gesteld van het seksueel misbruik door aangeklaagde. De zuster van klager begreep toen pas waarom klager altijd zo geremd was naar volwassenen toe.

Daarnaast heeft klager het zogeheten formulier toestemming gebruik melding als steunbewijs van de heer [naam] overgelegd (2013T969). Deze heeft verklaard over het onder dwang betasten van de genitaliën van dezelfde aangeklaagde.

2.3 Klager verzoekt om zijn klacht gegrond te verklaren. Daarbij verzoekt hij om financiële genoegdoening.

3. Het verweer

3.1 De juridisch adviseur van aangeklaagde heeft zich verweerd. Aangeklaagde ontkent nadrukkelijk hetgeen klager in zijn klaagschrift stelt. Aangeklaagde hecht eraan te verklaren dat hij nooit pedofiele of homoseksuele relaties is aangegaan. Bovendien is uit de archieven niets gebleken van eerdere of soortgelijke klachten tegen aangeklaagde.

3.2 Aangeklaagde heeft geen specifieke herinneringen aan het gezin [naam]. Dat aangeklaagde bij klager thuis over de vloer kwam, zoals de zuster van klager aangeeft, betwist aangeklaagde. Het is wel mogelijk dat aangeklaagde als kapelaan op huisbezoek is geweest bij de familie. Aangeklaagde heeft evenmin specifieke herinneringen aan klager zelf. Wel kan het zo zijn dat klager in de derde en vierde klas godsdienstonderwijs van aangeklaagde heeft gehad, en daarna op de [middelbare school].

3.3 Ten aanzien van het misbruik, hetgeen door aangeklaagde wordt ontkend, worden voorts geen details vermeld. Er wordt alleen gesproken over orale seks. De kamer waar het misbruik zou hebben plaatsgevonden, moet de sacristie zijn. Deze vormde een verbinding tussen de kerk en de pastorie, was afsluitbaar, maar werd nooit gesloten. Bovendien was de kerk in die tijd nog de gehele dag geopend en kon iedereen naar binnen en ook naar binnen kijken in de sacristie, die glas in lood ramen had. Er was bovendien een koster in vaste dienst, die de hele dag in en rond de kerk zijn bezigheden had. Iets vreemds, dat zo lang en structureel zou hebben plaatsgevonden, was zeker iemand opgevallen. Daarbij was aangeklaagde geen vaste leerkracht op [naam] [school] en zou zijn te frequente aanwezigheid vragen hebben opgeroepen.

3.4 Ten aanzien van het vermeende steunbewijs merkt de juridisch adviseur van aangeklaagde op dat het hem bevreemdt dat de klacht van iemand anders tegen dezelfde aangeklaagde kan worden gebruikt als steunbewijs. Dit bevreemdt de raadsman des te meer, nu aangeklaagde ook deze klacht betwist.

3.5 Gebleken is uit het verhaal van klager dat hij zeker geen onbezorgde jeugd heeft doorgemaakt. Er kan echter niet zonder meer worden aangenomen dat de problemen die klager in zijn leven heeft ondervonden het gevolg zijn van misbruik. Klager is voorts pas jaren na de ingezette therapie gekomen met zijn misbruikverhaal. De juridisch adviseur van aangeklaagde verzoekt de Klachtencommissie dan ook op grond van vorenstaande de klacht ongegrond te verklaren.

3.6 Mgr [naam], bisschop van Groningen-Leeuwarden, heeft op 22 augustus 2013 desgevraagd verklaard dat er in de archieven van het bisdom of de parochie niets is gevonden over seksueel misbruik door aangeklaagde. Zoals uit de persoonskaart blijkt, heeft aangeklaagde telkens eervol ontslag gekregen en leverde navraag bij mensen die aangeklaagde als pastoor hebben meegemaakt, slechts positieve berichten op.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Vervolgens dient de vraag te worden beantwoord of het gestelde seksueel misbruik voldoende aannemelijk is geworden. Daartoe heeft de Klachtencommissie het volgende overwogen.

De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen.

Aangeklaagde heeft zowel schriftelijk als ter zitting met klem ontkend dat de gebeurtenissen zoals door klager omschreven, hebben plaatsgevonden.

Klager heeft ter ondersteuning van zijn klacht een verklaring van zijn zuster mevrouw [naam] overgelegd. Naar het oordeel van de Klachtencommissie was deze verklaring te summier en heeft mevrouw [naam] op verzoek een tweede verklaring afgelegd. Ook in deze verklaring echter vindt de Klachtencommissie onvoldoende steun voor de ernstige vorm van misbruik waarvan aangeklaagde wordt beschuldigd. Mevrouw [naam] verklaart in eerste instantie over 'nare dingen' en in tweede instantie over 'seksueel misbruik'. Echter mevrouw [naam] zijn geen details bekend omtrent de vraag wat het misbruik heeft ingehouden. Om als steunbewijs te kunnen dienen moet een verklaring meer specifiek zijn.

Ten aanzien van de overgelegde medische rapporten bestaat volgens de Klachtencommissie veel onduidelijkheid. In het klaagschrift staat vermeld dat klager in 2005 een week is opgenomen en dat hij toen ook over het misbruik heeft gesproken. Hoewel dit nog niet heel lang geleden heeft plaatsgevonden is hiervan geen bevestiging verkregen. De psychotherapeut vermeldt niets over opname, maar hij verklaart dat in 2005 vijf gesprekken hebben plaatsgevonden in verband met echtscheidingsproblematiek.

De huisarts verklaart dat klager in april 2012 over het misbruik heeft gesproken, maar dat komt in zijn eerdere rapportage in het patiëntendossier niet naar voren.

De Klachtencommissie stelt vast dat ook voor het overige in de onderhavige zaak veel tegenstrijdigheden bestaan. Klager heeft verklaard dat aangeklaagde *ook wel* bij zijn ouders over de vloer kwam; de zuster van klager heeft verklaard dat aangeklaagde zeker eenmaal per week of eenmaal per veertien dagen op huisbezoek kwam; aangeklaagde zelf zegt geen enkele herinnering te hebben aan de familie [naam], noch aan klager. Aangeklaagde staft zijn mening met een verklaring van de oom en tante van klager, de heer en mevrouw [naam]-[naam], waarin deze verklaren dat zij aangeklaagde nooit hebben gezien in het gezin [naam], noch dat zijn naam ooit is gevallen in verband met dit gezin. Aangeklaagde heeft begrepen dat de twee broers [naam] (vader en oom van klager) een goede relatie hadden in die tijd en geregeld bij elkaar over de vloer kwamen. Een bezoek van 'meneer kapelaan' zou zeker niet onbesproken zijn gebleven, aldus aangeklaagde.

Voorts stelt klager dat aangeklaagde altijd een pij droeg. Aangeklaagde benadrukt dat hij alleen bij kerkelijke aangelegenheden een pij droeg en in alle andere gevallen altijd een pak, ook tijdens de godsdienstles.

De Klachtencommissie is van oordeel dat gezien alle onduidelijkheden in het vorenstaande onvoldoende is gebleken van feiten of omstandigheden die de klacht van klager ondersteunen.

Ten slotte kan de verklaring van de heer [naam], die een klacht heeft ingediend tegen dezelfde aangeklaagde evenmin als steunbewijs in de onderhavige zaak dienen, nu de Klachtencommissie de klacht van de heer [naam] onvoldoende aannemelijk heeft geacht en heeft geadviseerd de klacht niet gegrond te verklaren.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren, waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Mocht er in de toekomst alsnog steunbewijs beschikbaar komen, dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid om van dit advies herziening te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom Groningen- Leeuwarden de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 18 maart 2014 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, zuster J.G.M. Verwijs, O.Praem en mr. P.R.M. van der Ven, pr, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.